

Jaarplan

2025

Wat hebben de vogels er aan?

ALV
20 maart 2025

Jaarplan VWG 2025

1. Bestuur

Huub Casander (algemeen bestuurslid) en Doortje van Dijk (Communicatie) hebben aangegeven terug te treden als lid van het bestuur. Er is een openstaande vacature voor bestuurslid Communicatie als opvolging voor Doortje. Doortje blijft wel actief als lid van de redactie voor De Korhaan.

In januari 2025 heeft het bestuur het definitieve advies van de “Adviesgroep verbetering leefgebied vogels in het Gooi” ontvangen en besproken. Het bestuur heeft de adviezen integraal overgenomen. Deze adviezen zijn meegenomen in een hoofdlijnen werkplan voor de vogelwerkgroep voor de jaren 2025 – 2030. Dit werkplan, en daarmee impliciet ook de conclusies van de adviescommissie, zal tijdens de ALV van maart 2025 aan de leden worden voorgelegd en om goedkeuring worden gevraagd. Na eventuele bijstelling en vaststelling door de ALV zal het bestuur de vertaling van de hoofdlijnen naar operationele doelen ter hand nemen en (laten) uitvoeren. Jaarlijks zal de voortgang geëvalueerd en aan de leden gerapporteerd worden. Dit stelt de VWG in de gelegenheid de vorderingen in een cyclisch proces te monitoren en desgewenst bij te stellen. Het bestuur gaat ervan uit dat de VWG hiermee een belangrijke rol betreffende de vogelbescherming in onze regio kan verwerven en vasthouden.

In 2027 zal onze vogelwerkgroep de respectabele leeftijd van 60 jaar bereiken. Dat willen we uiteraard niet zomaar voorbij laten gaan en een voorbereidingsgroep is reeds van start gegaan en gaat in 2025 verder met het uitwerken van plannen en ideeën.

2. Onderzoek en bescherming

Algemeen

Vanaf ALV van maart 2024 is er een bestuurslid voor “onderzoek en bescherming”. Daarmee kon gestart worden het nadenken over hoe we als vereniging met al onze inzet en mogelijkheden de vogels in ons werkgebied beter kunnen beschermen.

In dezelfde periode is er binnen de vereniging het gesprek gevoerd door de “Adviesgroep verbetering leefgebied vogels in het Gooi”. De adviezen die hieruit voortgekomen zijn, vormen een goed vertrekpunt voor de verdere invulling van ons werk op het gebied van onderzoek en bescherming.

Het meer denken en handelen vanuit de leefgebied benadering is iets waar we ervaring mee willen opdoen. Hiervoor starten we in 2025 in twee concrete leefgebieden: Vechtplassen en Gemeente Huizen.

Broedvogelinventarisaties

Doel van werkgroep broedvogelinventarisaties is om een goed beeld te krijgen van de broedvogelpopulaties in ons werkgebied. De werkgroep (coördinatie Dirk Prop en Piet Spoorenberg) inventariseert jaarlijks wisselende (natuur)terreinen in ons werkgebied. In periodes van onderzoek voor de Nederlandse (broed)vogelatlas van SOVON, worden deze ook opgepakt door de werkgroep.

Meer dan 50 verschillende gebieden zijn de afgelopen jaren geïnventariseerd, zodat we nu een goed beeld hebben van de broedvogelpopulatie in ons werkgebied. Ook in 2025 gaan we weer volgens een met alle deelnemers opgesteld rooster aan de slag in een vijftal gebieden. Ervaren en niet ervaren tellers gaan in kleine teams van 2-3 personen het veld in. Met deze aanpak kunnen leden ervaring opdoen met broedvogelinventarisaties en al doende met veel plezier ervaring opdoen. Per te onderzoek gebied is wel vereist dat er een coördinator (duo kan ook) beschikbaar is

Roofvogels

Zoals ieder jaar zullen we onze uiterste best doen de roofvogels in ons werkgebied in beeld te brengen, met name de broedgevallen. We sporen de paartjes op, volgen hun balts en nestbouw en volgen de broedgevallen. Waar mogelijk bekijken we de legsels, meten en wegen we de jongen en ringen we deze. Een natuurlijk proberen we het broedresultaat vast te stellen.

Daarbij hebben we gedurende het gehele jaar veelvuldig contact met de verschillende terreineigenaren over wat de natuur nodig heeft en hoe ze hun natuuronderhoud daarop kunnen aanpassen.

Ook zullen we doorgaan met te proberen het werkklimaat binnen de vogelwerkgroep Het Gooi en omstreken een meer ecologische invulling te geven.

Vogelringstation

Voor komend jaar gaan we weer door met onze ringonderzoeken. Ook wordt er dit jaar Zoönose onderzoek gedaan bij vogels in samenwerking met het Erasmus Medisch Centrum. Hierbij wordt bij vogels bloedmonsters, keel- en cloaca swabs afgenomen en onderzocht op infectieziektes, (o.a. Usutu en vogelgriep). Ook het kleurringen van o.a. Raven en Boomvalken zal dit jaar plaats vinden.

IJsvogels

De volgende werkzaamheden van de IJsvogelwerkgroep zullen in 2025 worden uitgevoerd:

- Doorgaan met onderhoud en monitoren van bestaande ijsvogelwanden.
- Inwerken van weer nieuwe vrijwilligers (13) bij onderhoud en monitoring. Dit wordt ondersteund door enkele leden van de werkgroep die als mentor optreden. Ter voorbereiding is in december 2024 een bijeenkomst onderhoud en monitoren ijsvogelwanden gehouden.
- Alleen in bijzondere gevallen worden nog nieuwe broedplaatsen gerealiseerd.
- De jaarlijkse bijeenkomst van de IJsvogelwerkgroep voor leden en belangstellenden is 15-2-2025 in de Infoschuur 't Gooi.
- Het onderhouden van het netwerk met ruim 300 contactadressen in de regio blijft van groot belang. Jaarlijks levert dat een aantal belangrijke ijsvogelwaarnemingen op.
- Het Broedbiologisch IJsvogelonderzoek in samenwerking met de Universiteit van Wageningen wordt na vijf jaar in principe beëindigd. Wat recent gestart is met de universiteit is het analyseren van 16

partijen braakbalresten van ijsvogels uit drie onderzoeksjaren verspreid over 8 locaties in de regio. Enkele eerste resultaten van dit bijzondere voedselonderzoek bij ijsvogels zijn al bekend.

- De zesde Landelijke Ijsvogeldag wordt op 22-2-2025 gehouden in Den Haag. Ondergetekende is initiator en stimuleert de realisatie daarvan. Uitwisseling van kennis en informatie is het belangrijkste doel voor een zo breed mogelijk publiek.

Ijsvogelwerkgroep Gooi en Vechtstreek, Jelle Harder, coördinator.

Zwaluwenonderzoek

Ook in 2025 continueert de zwaluwwerkgroep het monitoren en bieden van broedgelegenheid aan de Huiszwaluw, de Oeverzwaluw en de Boerenzwaluw. En ook de Gierzwaluw wordt weer in aandacht meegenomen. Enkele aandachtspunten:

- We blijven met de gemeente Huizen in gesprek omtrent de huur die zij vraagt voor het stukje grond in het Nautisch kwartier.
- We proberen een andere plaats te vinden voor de zwaluwentil "surfstrandje Huizen"
- We willen in gesprek met Gert Bieshaar met het zoeken naar een opvolging voor het werk aan de kunstnestgelegenheid onder bruggen en bij maneges in de Eempolder
- We gaan verder met het onderhoud van de kunstwanden voor Oeverzwaluwen
- We gaan hulp vragen bij het onderzoekswerk naar de effectiviteit van kunstnesten voor Gierzwaluwen

Nestkastonderzoek

Beleid/plan voor 2025:

- Een deel van het beleid van het Goois Nestkast Onderzoek is het onderhouden, het vernieuwen en waar nodig uitbreiden van het nestkasten bestand.
- In 2024 hebben we een uitgebreid gesprek gehad met Poul Hulsink en John Didden om te evalueren en te kijken hoe we verder willen gaan met de nestkasten op het GNR terrein. We hebben afgesproken om het accent waar mogelijk is wat te verleggen naar vogels zoals de Bonte Vliegenvanger, Grauwe Vliegenvanger en de Gekraagde Roodstaart. Deze wijzigingen willen we doorvoeren zonder dat het aantal kasten verhoogd moet worden. We proberen wat mezenkasten weg te halen en daarvoor in de plaats kasten te plaatsen die meer geschikt zijn voor de Bonte Vliegenvanger, Gekraagde Roodstaart en Grauwe Vliegenvanger. We gaan kijken welke gebieden daar geschikt voor zijn en willen dit in de komende jaren verwezenlijken. Dit willen we in de komende jaren voortzetten.
- Inwerken van nieuwe controleurs
- Vinden van nieuwe controleurs
- Waar nodig korfjes voor vliegingang bij nestkasten ophangen ter voorkoming bezoek van o.a. boommarter.
- Kasten opruimen in 2024/2025 Oude Haven en NIOO kasten op Schaep & Burgh en Boekensteyn opruimen. Daarnaast moeten ook de kasten weggehaald worden op het terrein Tergooi Ziekenhuis
- In het najaar 2025 is het plan om wederom een informatie bijeenkomst te organiseren

Eempoldertellingen

- Voortzetten van de tellingen op de tot nu toe gebruikelijke manier. Essentieel voor deze telling is dat de resultaten vergelijkbaar zijn met die van de vorige jaren. Daarom kunnen er geen belangrijke veranderingen aangebracht worden.
- De resultaten in wijdere kring verspreiden, bij voorbeeld door artikelen in De Korhaan.
- Er zal een bijeenkomst van de tellers georganiseerd worden.
- Eventuele publicaties naar aanleiding van gebeurtenissen in het gebied, bijvoorbeeld naar aanleiding van het verjagen van ganzen.

Weidevogelbescherming in het Westelijk Eemgebied

Doelstellingen

- Primair is het doel in algemene zin gericht op een optimale weidevogelbescherming en monitoring in ons gebied;
- Per 2023 is een nieuwe contractperiode met de overheid en met de boeren.
- Er is een nieuw kerngebied met randzones in beeld gebracht voor de periode 2023 -2027;
- Bezien welke invulling en uitvoering gegeven kan en moet worden aan het zgn. aanvalsplan Grutto;
- Nu er vanuit Brussel een aanwijzing is gekomen voor meer en een betere weidevogelbescherming is het afwachten wat de gevolgen zullen zijn qua invulling; waarschijnlijk meer geld voor het inrichten van geschikte biotoop en beheer
- Meer aandacht voor kruidenrijk grasland ter bevordering van een goede biotoop voor de vogels en de kuikens; dit ook in samenhang met bodemonderzoek om te zien welke bodem qua samenstelling van mineralen het meest effectief is; Het meer en beter benutten van de drones; ook meer opleiding voor piloot van de drones;
- Beheer met ganzen verjagen;
- Meer en beter volgen van de plas-drassen en de pompen; of dit steeds nog goed functioneert of mogelijk aanpassing overloop of storing verhelpen;
- Mogelijk organiseren cursus voor starters meer praktische kennis ontwikkelen;
- Bezien of de vrijwilligers die maar af en toe los/vast) mee willen doen nog wel zinvol zijn;
- Steeds meer aandacht voor last minute beheer; monitoren rond 1 juni en 15 juni.

Verder ook:

- Instandhouden van de constructieve en prettige relatie met de boeren; waar mogelijk en nuttig verhogen; deelnamebereidheid van de boeren (is al zeer hoog);
- Blijven werken aan begeleiding van 'perspectief-biedende' vrijwilligers, door ze mee te laten lopen met ervaren mensen;
- Verder implementeren van beheersmaatregelen, zoals het verder implementeren van het uitrasteren na opgedane ervaringen; uitbreiden van het aantal beheerspakketten met de boeren gericht op langere rustperiode (bijv. tot 1 juli);
- Uitbreiding van de plas-dras situaties waar mogelijk en nuttig;
- Instandhouden goede samenwerking met het Collectief Eemland op het gebied van het monitoren, implementeren actieplan en ontwikkeling.

Mensen/Coördinatoren:

Ger-Jan Van Loenen deelt het polder-regisseurschap met Gert Bieshaar en Henk Hilhorst. We hebben er nog steeds plezier in en gaan vol goede moed verder.

3. Activiteiten

Vogelherkenningscursus

In maart starten we met het tweede deel van de cursus 2024-2025. Hiervoor ligt het programma al grotendeels vast, maar er zijn ook ideeën om presentaties, die vorig cursusjaar voor het eerst gegeven zijn, aan te passen en misschien zelfs nieuwe te ontwikkelen.

Verder willen we een huisstijl voor de presentaties ontwikkelen. Willen we kijken of we meer filmpjes op kunnen nemen in de presentaties. Met elkaar willen we bekijken hoe we de zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid van de cursisten nog meer kunnen stimuleren. Meer aandacht voor vogelherkenning van vogels door middel van ondersteunende apps en veldgidsen (al dan niet digitaal) tijdens de excursies. Door het uitbreiden van de kennis van vogels en meer inzicht in vogelgedrag aan te bieden hopen we dat de cursisten bereid zijn om vogels te beschermen. En actief te worden binnen de VWG.

In het najaar 2025 starten we dan weer met het eerste deel van de cursus 2025-2026.

Dagexcursies/Weekendexcursies

De excursies organiseren we om (startende) vogelaars op weg te helpen met het op naam brengen van vogels. In 2025 proberen we weer elke maand twee dagexcursies te organiseren, met uitzondering van de zomerperiode. We plannen niet meer een heel jaar vooruit. Het programma komt tot stand door digitale uitvraag bij leden die vaker excursies hebben verzorgd. Het aantal excursieleiders neemt iets af. Wie eens een excursie wil verzorgen naar een bestemming die haar of hem bekend is, is zeer welkom. Ook voor de weekenden zoeken we excursieleiders. Alle excursies worden tevoren aangegeven op de website.

Weekendexcursies hebben als belangrijkste doel dat deelnemers meer kennis opdoen over vogels. We zetten erop in om telkens deskundige gidsen mee te krijgen en om de weekenden actief onder de aandacht brengen van beginnende vogelaars, bijvoorbeeld via de vogelcursus.

In 2025 staan de volgende weekendexcursies gepland:

9 t/m 11 mei 2025 Friesland/Groningen

10-12 oktober 2025 Zeeland

De werkgroep Weekendexcursies zal in de bestaande samenstelling doorgaan; Jeanelle Breemer, Marco van den Brink, Helene Heckman, Martijn Oort.

Email: weekendenvwg@gmail.com

Lezingen

Ook dit jaar worden weer zeven lezingenavonden georganiseerd.

Fotogroep

De Fotogroep heeft op 8 februari 2024 gediscussieerd over de rol van de Fotogroep binnen de VWG en de vraag hoe wij meer kunnen bijdragen aan het reilen en zeilen van vogels in het werkgebied van de VWG. Dat is samengevat in een artikel dat in De Korhaan nr. 2 van dit jaar is gepubliceerd. De belangrijkste punten zetten we hier op een rijtje omdat dit de basis vormt van het jaarplan 2025.

De activiteiten van de Fotogroep zijn in hoofdlijnen onder te verdelen in 3 categorieën:

1. Interne activiteiten
2. Activiteiten ten behoeve van de VWG
3. Activiteiten met algemeen belang

Interne activiteiten

De Fotogroep organiseert maandelijks een avondbijeenkomst waar leden elkaar foto's laten zien, en waar presentaties en af en toe workshops worden gegeven. Daarnaast worden regelmatig excursies georganiseerd en worden foto's en tips uitgewisseld via Whatsapp en Facebook.

De activiteiten ten behoeve van de VWG

Foto's zijn bij uitstek geschikt om een tekstuele boodschap krachtiger te maken, meer aandacht te geven. Al vele jaren worden er vanuit de Fotogroep foto's aangeleverd aan De Korhaan en de website van de VWG; hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de aantrekkelijkheid en impact van het blad en de website. Ook worden foto's aangeleverd aan de vogelherkenningscursus.

De activiteiten met algemeen belang

Binnen de VWG is er momenteel veel aandacht voor het belang van de vogels. "Wat hebben de vogels eraan" is een veel gehoorde vraag. De activiteiten van de VWG zouden een bijdrage moeten leveren aan het in stand houden of verbeteren van hun habitat en daarmee aan hun voortbestaan.

Foto's zijn bijna altijd een essentieel onderdeel van goede communicatie en dus ook van goede communicatie door de VWG. Doelgroepen kunnen zijn: beleidsmakers, andere spelers in het natuurbeheer of het brede publiek. Te denken valt aan artikelen voor kranten, websites van natuurorganisaties, overheden en dergelijke.

De leden van de fotogroep stellen de foto's belangeloos ter beschikking aan bovengenoemde organisaties of onderdelen van de VWG. De foto's zijn vrij om te gebruiken.

Plannen 2025

Bij het opstellen van het jaarplan hebben we bij de hoofdredacteur van De Korhaan, de webmaster en de coördinator communicatie gevraagd welke wensen zij hebben met betrekking tot de input van de Fotogroep. Unaniem is aangegeven dat ze de kwaliteit van de foto's en samenwerking zeer waarderen. Met name de kwaliteit van de foto's en het feit dat veel foto's recent zijn genomen en veelal binnen het werkgebied van de VWG werd zeer op prijs gesteld. Dit sluit aan bij de vele positieve reacties die wij van leden krijgen over de kwaliteit van de foto's zoals die de afgelopen jaren in De Korhaan zijn geplaatst. Daarnaast is genoemd dat het voor een aantal artikelen wenselijk zou zijn dat foto's 'in opdracht' gemaakt zouden kunnen worden; dus passend bij bepaalde artikelen.

De Fotogroep wil zich het komend jaar richten op nog meer samenwerking binnen de VWG.

We willen in 6-8 avondbijeenkomsten de activiteiten van de verschillende werkgroepen centraal stellen. Dit willen we doen door vertegenwoordigers van de werkgroepen uit te nodigen om ons op de hoogte te brengen van hun activiteiten, gevolgd door een discussie over meer samenwerking. Op deze avonden zullen ook foto's van Fotogroep-leden over dit thema getoond en besproken worden.

Daarmee bevordert u de zichtbaarheid van de verschillende werkgroepen en tevens willen we stimuleren dat leden van de Fotogroep geïnteresseerd raken in deze activiteiten en mogelijk daarin kunnen gaan participeren. Tevens willen we aanbieden dat waar mogelijk leden van de Fotogroep foto's maken van de activiteiten van de werkgroepen.

Eén van de doelstellingen van de Fotogroep is om VWG-fotografen te helpen om betere foto's te maken. Foto's die meer impact hebben, die meer bijdragen aan de beschermingsboodschap die we over willen brengen. Dat kunnen foto's zijn van vogels, van vogelgedrag, maar ook van activiteiten van de VWG, vogel-mens interactie en menselijk gedrag dat goed of juist slecht is voor het voortbestaan van vogels. Daarvoor hebben we een paar avonden gepland waarbij het aanleren en trainen van fototechniek centraal staat. Wij zijn van mening dat de Fotogroep hiermee nog meer zal bijdragen aan de doelstellingen van de VWG.

Avondbijeenkomsten

- presentaties door VWG-werkgroep leiders + discussie; beelden van leden over het thema van die werkgroep
- inspelen op de actualiteit: vogel van het jaar, excursies, seizoenen, biodiversiteit
- fototechniek en competentie-ontwikkeling

Excursies

- ca. acht excursies; meer excursies binnen het werkgebied
- ook aandacht voor insecten, planten, amfibieën, reptielen etc.

In totaal voorzien we twaalf avondbijeenkomsten.

Bij acht avonden staat de samenwerking binnen de VWG centraal. Bij vier avonden staan competentie-ontwikkeling en andere onderwerpen centraal.

Catering

De catering zet zich uiteraard ook in 2025 weer in voor alle ledenactiviteiten in de infoschuur.

En het zou fijn zijn om het team nog wat uit te breiden, vooral ook om de zaal in orde te brengen en op de parkeerplaats te helpen.

Joke van Velsen (coördinator).

4. Communicatie

Promotiekraam

Nel Huese gaat in 2025 de coördinatie van de promotiekraam overdragen aan Doortje van Dijk. Er zullen regelmatig oproepen in de nieuwsbrief worden geplaatst voor leden die willen helpen op de verschillende vaste evenementen.

De Korhaan

De Korhaan blijft een belangrijk visitekaartje van onze vereniging. In 2024 waren er opmerkingen gekomen over wat er nou wel en niet in De Korhaan thuishoort. De redactie kwam tot de ontdekking dat hierover nergens iets is vastgelegd. Daarom wordt er (in overleg met het bestuur) door de redactie een redactiestatuut opgesteld waarin duidelijk zal worden wat de rol, de omvang en de inhoud van ons verenigingsblad zal worden. In afwachting van het redactiestatuut zal (de papieren) Korhaan niet meer dan 40 pagina's beslaan.

Website

De website www.broedvogelkartering.nl wordt niet meer gebruikt bij de broedvogelinventarisaties en fungeert alleen als passief archief. De site zal daarom per februari 2025 worden beëindigd.

De intentie is dat eind januari 2025 (met een uitloop naar eind februari) de geheel vernieuwde website www.vwggooi.nl live gaat met de nieuwe provider Hostnet. De website wordt ons digitale clubhuis waar de leden graag komen en trots op zijn.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief blijft zoals ook in 2024 verzonden worden vanuit het Conscribo. Deze applicatie is primair bedoeld voor de ledenadministratie. De ondersteuning bij het aanmaken van de nieuwsbrief is echter gebrekkig en het samenstellen ervan is daarom tijdrovend. In verband hiermee zal de lay-out van de nieuwsbrief in 2025 worden vereenvoudigd, namelijk zonder afbeeldingen.